

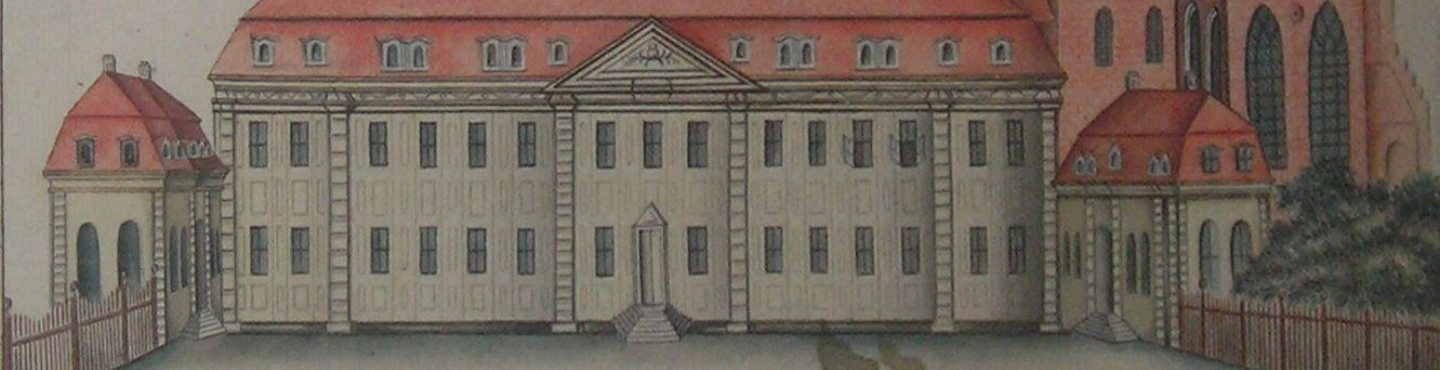
BAGGRUND & OPVÆKST

Frederikke Reventlow ca. 1780

Den 1. juni 1747 blev Frederikke Reventlow født på slottet i Oldenburg sydvest for Hamburg, hvor faderen Christoph Ernst von Beulwitz var overlanddrost [amtmand] over de kongelige danske grevskaber Oldenburg og Delmenhorst. Få dage senere fik hun i dåben navnet Sophie Frederikke Louise Charlotte von Beulwitz – efter de senere breve og arkivalier at dømme med kaldenavnet Frederikke.

Frederikkes fader var tæt knyttet til kongehuset og særlig dronning Sophie Magdalene. Efter sit ægteskab med Christian VI havde dronningen medbragt ikke blot det meste af sin familie fra Brandenburg-Kulmbach til sit nye hjemland, men også en lang række tyske adelsmænd, der kom til at beklæde nogle af rigets betydningsfulde stillinger. I blandt dem Frederikkes fader. Han blev i 1738 hidkaldt fra en stilling i Stuttgart for at forestå opdragelsen af den daværende kronprins Frederik (V). Faderen var en del af tidens fremspirende oplysningsbevægelse, hvilket i første omgang kvalificerede ham til stillingen som kongelig opdrager. Efterfølgende kom han i 1743-1745 til at beklæde stillingen som amtmand i Sorø, hvor han gennem sin viden og kundskaber bidrog til at genoprette byens akademi, der i en periode havde været nedlagt.

Der blev ført et standsmæssigt liv i Frederikkes barndomshjem. Her blev musiceret på hjemmets samling af violiner efter noder af tidens toneangivende komponister, spillet kort ved fornemme lakerede spilleborde, gået på jagt med *Copenhagener Pistoler* og drukket te og kaffe af dyrt ostindisk porcelæn. Tonen og talen var tysk, hvilket også blev Frederikkes sprog gennem hele hendes liv, hvis ikke hun foldede sig ud på fransk, som hun også mestrede. Latin lærte hun først i 1783 sammen med den ældste søn, og da syntes hun det gik *sneglevis* og *krybende* langsomt. Hendes opdragelse og uddannelse fulgte tidens kosmopolitiske normer for døtre af samfundets top. Hun lærte at begå sig blandt ligesindede og ved hoffet, hun lærte at læse, skrive og konversere på flere sprog, ligesom hun fik lært at mestre de fornødne færdigheder i håndarbejde og tegning, som krævedes af en kvinde af hendes stand.

Sorø Akademi ca. 1760

EN TILVÆRELSE I SKYGGEN

Familiens tilværelse var i høj grad hængt op på faderens embeder. I 1757 døde han, 62 år gammel, og familien stod pludselig uden fast indkomst og livsgrundlag, og der måtte nu sælges ud af guld-, sølv- og porcelænssamlingen. En gule damaskes *Thronbett* måtte samme vej, ligesom faderens store samling af bøger blev sat på auktion. Familien brød op fra Holsten og flyttede i 1760'erne til Sorø. Frederikkes lillebroder blev sendt i militæret i 1758 – en mund mindre at mætte – mens enken med de to tilbageblevne døtre levede en tilbagetrukket tilværelse. I hjemmet kom flere af Akademiets lærde, ligesom flere af eleverne aflagde visit – deriblandt C.D.F. Reventlow, som i perioden 1764-66 var indskrevet på Sorø Akademi.

Det var en økonomisk usikker periode for familien, og dens situation var i høj grad afhængig af andres velvillighed. Mens storesøsteren blev udvalgt til hofdame for dronning Juliane Marie, sikrede den nye forstander for Sorø Akademi fra 1766, Wolf Veit Christoph von Reitzenstein, at lillebroderen blev optaget på skolen. To år efter fik forstanderen også stor indvirkning på Frederikkes liv, da hendes moder i sommeren 1768 gik bort. Han blev indsat som Frederikkes værge og skulle dermed forvalte den lille arv, som tilfaldt hende. Mens de to søskendes situation var sikret, manglede Frederikke endnu at få skabt sikkerhed for sin tilværelse – især hvis der ikke skulle vise sig en mulighed for ægteskab. Løsningen på dette kom fra forældrenes gamle velynder, enkedronning Sophie Magdalene. Året efter moderens død fik Frederikke tildelt plads på jomfruklosteret på Vallø, som enkedronningen havde stiftet og endnu aktivt stod bag. Med udsigt til en tilbagetrukket tilværelse omgivet af ligesindede adelsfrøkener kunne Frederikke i foråret 1769 begive sig mod Vallø.

”Da jeg kom hertil, havde jeg mistet dem, der vare mig kærest i Verden, og skulde daglig omgaas Mennesker, med hvilke jeg muligvis ikke stemte. Jeg var bleven ulykkelig, havde nogen af mine Omgangssøstre ikke været mig god. For at vinde deres Venskab søgte jeg altsaa selv at føle Venskab for dem, at opdage og skatte alle deres gode Egenskaber. Dette kronedes med et saadant Held, at de nu alle holde af mig, og jeg befinder mig iblandt dem som i min egen Familie”

Om tilværelsen på Vallø, Frederikke Reventlow 1769

LYKKEN & MAGTENS TINDE

C.D.F. Reventlow ca. 1772

Mens J.F. Struensees parterede legeme endnu lå frisk på hjul og stejle udenfor hovedstadens volde, skulle Frederikke Reventlows tilværelse på jomfruklostret Vallø undergå store ændringer i sommeren 1772. Hun blev midt på sommeren kontaktet af vennen Carl Wendt, der på vegne af Christian Ditlev Frederik Reventlow anmodede om hendes hånd. Frederikke meldte positivt tilbage, og 21. august kunne de to unge forlove sig.

Allerede i 1760'erne, mens C.D.F. regelmæssigt aflagde visitter i Frederikkes hjem, havde han kastet sin kærlighed på hende. I tråd med tidens dyrkelse af de store følelser og fokus på kærlighed havde det unge par forelsket sig, og i deres efterfølgende breve til hinanden ville hengivelserne ingen ende tage. Han så på kjoler til hende – *aldrig kommer jeg til at elske nogen Kjole som Dig!* – mens kun *Gud og Religionen* satte grænser for hendes kærlighed til ham. C.D.F. havde i Frederikke fundet den ideelle hustru. Hun var af ædel byrd, kærlig og vellidt. Hun dyrkede den samme omgangskreds som han, havde samme religiøse overbevisning og, måske vigtigst af alt, hun var indstillet på at rette ind og tillære sig de færdigheder, som C.D.F. og hans familie satte til den kommende brud.

To år efter forlovelsen kunne de forelskede i maj 1774 underskrive ægtepagten, der sikrede Frederikke økonomisk resten af hendes liv. Hun fik årligt 400 rigsdaler til eget forbrug, mens de sammen modtog 2.000 rigsdaler til at føre hus for på herregården Aalstrup, som de fik stillet frit til rådighed. Den fuldendte lykke var nået, og ved vielsen 24. juni flød tårerne ned over hans kinder, mens *hun var saa bevæget og med saa from en Alvor paa hendes Pande*, at svigerinden Louise helt glemte, at hun ikke fandt Frederikke egentlig smuk!

Den ægteskabelige lykke skulle nå nye højder året efter brylluppet, da Frederikke fødte parrets første barn, sønnen Christian, der blev opkaldt efter C.D.F.s netop afdøde fader. Frem til 1791 skulle børneflokken vokse til i alt 12 børn, hvoraf de tre døde som små. Frederikke dedikerede sit liv til sine børn og sin ægtemand. Som en *Gnier* vågede hun over dem og fulgte nøje både børnenes udvikling og ægtemandens fremgang i det regeringsarbejde, der i stigende grad bandt familien til hovedstaden. Fra begyndelsen af 1780'erne blev familiens bolig i København deres faste base – fra 1786 i form af en gård i Amaliegade.

1784 blev året, hvor C.D.F. sammen med de nære venner A.P. Bernstorff og Ernst Schimmelmann besteg magtens tinde. I samråd med den nykonfirmerede kronprins Frederik (VI) greb de magten over den sindsforvirrede Christian VII og satte dermed det konservative styre med enkedronning Juliane Marie, arveprins Frederik og kabinetssekretær Ove Høgh-Guldberg ud af spillet. Vejen var nu banet for det store reformarbejde, der skulle ændre det Dansk-Norske Rige og som bl.a. skulle løsne fæstebønderne fra stavnsbåndet. Arbejdet var omfangsrigt, og C.D.F.s arbejdsmoral og ihærdighed bandt ham til regeringskontorerne dagen lang. Imens plejede Frederikke omgang med veninderne. I vintermånederne i byens palæer og på kongeslottet, og om sommeren på landet nord for København, hvor familien Reventlow lånte forskellige landsteder af venner og kongehuset. Derude i den fri natur kunne Frederikke dyrke drømmen om det simple liv i pagt med naturen omgivet af familiens tre barnepiger, kammerjomfru, to stuepiger og tre opvartende tjenere. Lykken var fuldendt:

"Mit Ønske om at se min tro Mand og vore Børn blev opfyldt hurtigere, end jeg havde formodet, og nu var jeg saa lykkelig, som man paa Jorden kun kan være det i faa Øjeblikke. Alt, alt tog Del i min Glæde, min Sjæl fyldtes af Fryd og inderlig Tak til Gud, og mine Glædestaarer forenedes med den bedste Mands, den Mand, hvis Hjærte dybest føler Guds Velgerninger, Min Mands!"

Om familielivet og ægteskabets lyksaligheder, Frederikke Reventlow 1777

